Medi ambient | Redacció | Actualitzat el 03/04/2018 a les 15:50

Un projecte coordinat per l'IRTA recupera les llacunes de l'Alfacada i la Tancada

El projecte LIFE+ Delta-Lagoon, iniciat el 2010, ha permés recuperar el valor ecològic d'estos espais naturals, d'on s'ha eliminat una antiga piscifactoria i una línia elèctrica, entre altres accions

La llacuna de la Tancada, amb la badia dels Alfacs al fons. | IRTA

Les llacunes formen un mosaic de biodiversitat fonamental en la preservació del Delta de l'Ebre. Des del 2010, el projecte LIFE+ Delta-Lagoon, coordinat per IRTA, ha estat treballant en la restauració de l'Alfacada i la Tancada. L'objectiu del projecte ha estat la restauració de les llacunes per mitigar els efectes de regressió de la costa i del canvi climàtic, així com la millora de l'estat dels hàbitats i les espècies prioritàries.

A la llacuna de l'Alfacada es van restaurar àrees de la llacuna original que havien sigut transformades en zones de cultiu d'arròs. A la llacuna de la Tancada es va millorar l'estat ecològic i la connectivitat hidrològica de les antigues salines de Sant Antoni. La superfície de les llacunes i dels aiguamolls adjacents ha augmentat en 62 hectàrees. En el moment en què la zona millorava, de seguida s'omplia d'aus que ocupaven el nou territori.

A la Tancada, es va eliminar la piscifactoria que es va construir sobre les salines de Sant Antoni, que estava abandonada des del 2003. El projecte Delta-Lagoon ha transformat l'antiga estructura de piscines per un de llacunes que es regula amb les marees.
Els investigadors es van trobar amb un medi molt alterat. Van treballar per donar continuïtat a la vegetació adaptada als ambients salobres. Es tracta d'un hàbitat molt freqüentat durant tot l'any per

aus aquàtiques com flamencs, gavines, xatracs, tèrrits i agrons. Destaca per la presència del fartet, un peix endèmic del Mediterrani que es troba amenaçat.

S'han alliberat tortugues d'estany per incentivar el retorn de l'espècie i s'han creat espais aïllats per afavorir la nidificació de les aus. A més, s'ha construït un observatori ornitològic i un aparcament per evitar que la gent s'ature al voral per observar els flamencs. Es va eliminar la línia elèctrica que avançava paral·lela a la costa. Era perillosa per les aus, especialment les rapinyaires, perquè utilitzaven les torres per aturar-se.

La zona és important des d'un punt de vista ambiental perquè hi nidifiquen diverses espècies de les famílies dels anàtids i els ardèids. A més de contribuir a la biodiversitat del Delta de l'Ebre, les àrees restaurades es convertiran en un element de dinamització turística sostenible.

El projecte l'ha coordinat IRTA i han participat com a socis beneficiaris la Fundació Catalunya La Pedrera, el Parc Natural del Delta de l'Ebre (departament de Territori i Sostenibilitat), la Direcció General de Sostenibilitat de la Costa i el Mar del Ministeri de Medi Ambient, l'Institut Català del Sòl (INCASÒL) i Forestal Catalana.

Comptava amb un pressupost total de 3 milions d'euros, del qual un 48,78% ha estat subvencionat pel Programa LIFE+, mentre la resta l'han aportat els socis del projecte. S'ha desenvolupat en terrenys propietat de la Fundació Catalunya La Pedrera i en terrenys públics (Parc Natural i INCASÒL) de les zones humides de l'Alfacada i la Tancada.